

El llibre és una companyia fidel que ens fa pensar i incentivar la sensibilitat.

Les elevades xifres de vendes de les investigacions misterioses han revestit el gènere negre d'un nou prestigi, i a la tardor en tindrem més propostes. Al seu costat, clàssics i poesia indaguen els dubtes permanents de l'existència, als que ara se sumen les incògnites que també planteja el futur llibre digital

Enigmes de tardor

Novetats editorials

PER EDUARD RAMÍREZ

FOTO DE MANUEL MOLINES

■ Aquests mesos van plens d'incerteses, de l'oratge a l'ànim. Així els humans, entre preses de les altes exigències atribuïdes i les febleses persistents, ens mostrem més vulnerables. Bé ho saben els venedors de col·leccionables, que acudeixen amb hams esmolats. Encara sort de la companyia fidel dels llibres. El seu entreteniment ens fa pensar, incentiven la sensibilitat, ens revifem amb emoció i reptes. Discrets ofereixen entrenament al nostre vigor espiritual. Per això, aquest repàs comença amb *L'exercici* segons **Marc Aureli**, que **Maite Larrauri** publica a Tàndem.

L'emperador indicà pautes de perfeccionament, «perquè ni som innocents de les passions que ens agiten, ni necessitem una intervenció del més enllà per aconseguir una vida millor». Lluny de les expectatives d'excel·lència trobem els enigmes que protagonitzen els grans èxits d'enguany, i els que

s'apunten a l'horitzó. La saga *Millenium*, d'**Stieg Larsson**, ha actualitzat el gènere negre amb periodistes contestataris, especialistes en drecceres de l'internet, i negocis sense escrúpols al mercat sense control. Els milions d'exemplars venuts per aquesta trilogia han animat un comerç deprimat pels efectes de la crisi. Aquesta esperança acompanya noms que criden els grans negocis. **Dan Brown** tornarà el 29 d'octubre, després d'*El codi Da Vinci* i *Àngels i dimonis*, amb *El símbol perdut* (Empúries, Planeta). Català amb cinquanta mil exemplars, espanyol amb milió i mig, gallec i alemany seran les primeres llengües a les que es traduirà la novel·la, que acaba d'aparèixer als EE UU amb cinc milions d'exemplars. El misteri capficarà els lectors entre cambres ocultes, túnels i temples de Washington, de la mà de l'expert **Robert Langdon**. Aquest llançament resulta cridaner per l'ús promocional d'internet i les xarxes *Facebook* i *Twitter*.

Fonts editorials afirmen que la concentració de novel·la negra és casual i no una tendència planificada, que hi ha «interès per publicar obres d'èxit internacional». En aquest grup destaquen dos debuts, *Els llibres de Luca*, de **Mikkel Birkegaard**, i *Esquivant*

Fonts editorials afirmen que la concentració de novel·la negra és casual i que «hi ha interès per publicar obres d'èxit internacional»

Les prediccions sobre el llibre digital pateixen retard, però s'assenta la sensació que transformarà el sector i ja hi ha moviments preparatoris

la mort, de **Josh Bazell**, que Bromera afegeix a *Els homes de la dalla* de **John Connolly**, i *El lèmur*, de **Benjamin Black**. El primer presenta una recerca absorbent al voltant del poder de la lectura, i el segon una acció trepidant amanida d'ironia i humor negre.

El darrer premi Enric Valor de narrativa juvenil, **Xavier Bertran**, ha triat la novel·la policíaca amb anècdotes de l'ambient del circ per tal d'animar *Els punyals imprecisos* (Bullent). L'efectiu **Enric Lluch** presenta *Pell d'escata* (Bromera), i **Jesús Mollà** planteja una recerca diferent, una paràbola sobre la identitat, a *El jove que va perdre el nom* (Tàndem). La tardor eixamplarà l'oferta de narrativa amb *Soy un vejstorio comunista*, en

què **Dan Lungu** aplica humor a l'anàlisi de la sòrdida realitat de la nostàlgia d'un règim totalitari, i l'emotiva *Corazones cicatrizados*, de **Max Blecher**, totes dues a Pre-Textos.

Bullent trau una nova edició del *Costumari valencià de Bernat Capó*, que ara en prepara un tercer volum. **Albert Hernández Xulvi** amb *Dies d'estiu del 63*, i **El germà Jacob**, de **G. Elliot**, són les propostes de 3 i 4. A Bromera apareixeran *El museu de la innocència*, d'**Orhan Pamuk**; *Miramar del també Nobel Naguib Mahfuz* i *Labellerol mort*, de **Vicent Josep Escartí**, a més del recull d'articles *Una biblioteca en el desert*, del solvent **Mira**. És un valor segur en diferents versions, ja que també presenta el llibre de gran format *Vida i final dels moriscos valencians* (Bromera), i PUV té *La vida, el temps, el món: sis dies de conversa amb Joan F. Mira*, de **Pere Antoni Pons**.

Clàssics i noves tecnologies

Els clàssics mantenen el seu valor perquè tracten qüestions en les que encara ens va la vida. A 3 i 4 apareixerà una traducció del *Macbeth* de **Shakespeare**. Dels nostres, **Perrifèric** presenta una adaptació juvenil de la font vigorosa del Tirant lo Blanc, a cura de **J. E. Pellicer**, i Bromera commemora els sis segles de la mort d'**Eiximenis** amb *Regiment de la cosa pública*, que de segur serà una referència decent per a gestors actuals, d'ací i d'allà. També **Barcino** publica *El llibre de contemplació* de **Ramon Llull**, a cura de l'especialista **J. E. Rubio**, a més de *Gedichte*, una traducció de la poesia d'**Ausiàs March** a l'alemany, i *Poesia*, traducció castellana de **Jordi de Sant Jordi**. A més la col·lecció de clàssics grecs i llatins **Bernat Metge** s'oferirà a les llibreries en un nou format, i també com a llibre digital.

Les prediccions sobre el llibre digital pateixen retard, però s'assenta la sensació que transformarà el sector. Com a exemple dels moviments preparatoris, l'editorial Bullent participa en el projecte ENCLAVE. El

seu objectiu és la incorporació de continguts digitals subjectes a drets d'autor. D'altra banda, l'AEPV, el Gremi de Llibrers i AVAPI promouen e-Biblos, una plataforma d'agregació i distribució de continguts digitals bibliogràfics multiformat, que busca incorporar 1.500 e-books valencians i obrir 50 finestres de comerç electrònic a les llibreries valencianes. També l'interessant projecte del valencià **Jaume Ortola**, Riurau, ofereix com a llibres electrònics *Allò que es veu i allò que no es veu*, d'**F. Bastiat**, i *Sentit comú*, de **T. Paine**. Però per a interessants la pregunta que tothom s'ha fet un dia o altre, *Cómo hacerse rico*, de **Jeff Fisher**.

Media Vaca fa 10 anys d'originalitat amb eixe llibre i també amb *Libres e iguales*, de diversos autors al voltant dels Drets Humans, i les propostes poètiques i visuals d'**R. de Luis** i **B. Ferrando Valencia**. L'estudi de **Jaume Pérez Montaner** *El mural com a fons*. La poesia de **V. A. Estellés** (Perifèric), i a la mateixa editorial la traducció del gal·lec *El rostro de la terra* de **Cesáreo Sánchez Iglesias** obrin l'oferta poètica. La traducció *El libro de los minutos y otros poemas* de **Gemma Gorga** i *Refugi incòmode* d'**Eduard Marco** (Ed. Guerra- Denes), a més d'*Hòmèrides*, un poemari madur de **Vicent Penya** (Bromera), *Como la flor del almendro*, de **Mahmud Darwix**, i l'antologia del barroc francès *El amor negro*, tots dos a Pre-Textos, també destaquen.

I acabem amb el pensament com a defensa de la dignitat de *Defensa de lo privado*, de **Wolfgang Sofsky** (Pre-Textos), que ens alerta: «Para las instituciones del poder político y económico, la privacidad, la libertad y la rebeldía son molestas reliquias de una época en la que todavía existían ámbitos sociales más allá del Estado y del mercado. Quien crea que no tiene nada que ocultar, ha renunciado ya a su libertad y se niega a dirigir por sí mismo el rumbo de su vida». Respirem de nou: segur que no ens estimem més els misteris?

CRÍTICAS DE
ANTONIO GASCÓ

Los cinco
conciertos para
violín y orquesta.
Sinfonía
Concertante.

GLOSSA
DDD
2 CD

LEVANTE-EMV

MOZART SINCERIDAD DE ÉPOCA

Obras de Wolfgang Amadeus Mozart ● **Intérpretes: T. Zehetmair, violín; R. Killius, viola. Orquesta del siglo XVIII. Director: F. Brüggen** ▶ Estos dos CD que comentamos recogen los cinco conciertos para violín de Mozart, en versiones de refinado discernimiento con instrumentos originales. El virtuosismo parece, sin renunciar a él, que se pliega a la ordenación de una valoración de conjunto, en un diálogo permanente con la orquesta. El hecho de que las cuerdas sean de tripa implica que la sonoridad del solista sea menos emergente que en las versiones con instrumentos contemporáneos. Sirva de ejemplo la muy referencial (para quien esto escribe) de **Barenboim con Zukermann** por lo equilibrada y galana. Por el contrario, gustamos de una audición más aterciopelada y con una dicción muy precisa y particularizada en cada compás. El fraseo, sin fatuos aceleramientos ni acarameladas ralentizaciones, es un prodigio de justeza. Sirven de ejemplo los bellos adagios de los conciertos números uno y cinco, en los que reina una acústica de terciopelo en la que el solista trenza bordados de filigrana con hilo de seda, o el elegante andante del cuarto. El violinista **Thomas Zehetmair**, que tiene gran afinidad con Mozart (hasta en el lugar de nacimiento) y se ha convertido en un destacado especialista de toda su producción para arco, posee un refinamiento y una elegancia en su decir que convienen especialmente a un repertorio con un primor aristocrático. El acompañamiento de la orquesta del siglo XVIII con su titular **Frans Brüggen** al podido, supone una integración de aire y de sensibilidad tan esmeradas, que llegan a hacer pensar al oyente en una autenticidad innegable. Los dos CD incluyen además una esmerada traducción de la sinfonía concertante para violín y viola, con la perceptiva conjunción de Ruth Killius, viola del conjunto instrumental.

BACH CONVICCIÓN HISTÓRICA Y REFINAMIENTO

Arias para alto de
Cantatas, Misa en
Sim. Magnificat,
Pasión según San
Mateo.

ARCHIV
DDD
1 CD

Obras de Bach ● **Intérpretes: S. von Otter, mezzo; solistas, Concerto Copenhagen. Director: L-U. Mortensen**. ▶ Anne Sofie von Otter cantó, en su juventud, obras de Bach en el coro de Estocolmo antes de comenzar su celebrada carrera profesional en la ópera. Pero Bach siempre está ahí como una tentación para cualquier cantante que quiera, de verdad, proponerse el trabajo de la musicalidad, el fraseo y la elevación espiritual. Éstos parecen ser los factores que le han impulsado a la soprano sueca a llevar a cabo la grabación de este registro juntamente con Concerto Copenhagen y un cuarteto de solistas vocales, bajo la dirección de **Lars Ulrik Mortensen**, que también se sienta al órgano. En verdad, la mezzo ha estudiado a conciencia las arias de cantatas, la gran misa, el Magnificat y la gran Pasión que le son más vinculadas a su voz y el resultado no puede ser más sugestivo. Resulta emotivo escucharle la gran aria de la Pasión santmatevana «Erbarme dich», con la doliente petición de perdón, frente a la cantata BWV 54 «Resiste pues al pecado» ágil e ilusionada. La vocalización tiene una personalidad inminente que hace que sus versiones de estos monumentos sacros para la voz sean distintas. La significativa aria para alto del Agnus de la misa en Si, es todo un testimonio de unción religiosa y al mismo tiempo de sensibilidad vocal. El acompañamiento es refinado y plagado de sutilezas y los solistas que acompañan a la von Otter parecen estar vinculados en una sensitiva complicidad con ella, valorando cada nota del pentagrama de Bach. La cantante debía haber abordado antes este repertorio y ojalá que esta no sea la última vez que lo haga.

VARIOS UNA TROMPA CON VOCACIÓN CANORA

Chant d'Automne.
Piezas para trompa
y orquesta.

ARS
DDD
1 CD

Obras de Saint-Saëns, Radoux, Pessard, Kunc, Jeanjean, Chabrier, Massenet, Blanc, Dubois, Templeton Strong, Gullemyr y otros. ● **Intérpretes: U. Hübner, trompa; Kölner Akademie. Director M-A Willens**. ▶ Interesante disco de obras para trompa de autores franceses de reducidas dimensiones (en lo que se refiere al tiempo) pero atractivas por su melodismo e exigencias virtuosísticas. Sus autores pertenecen a la generación del segundo romanticismo y en ellas abunda lo melódico y lo virtuosístico. En realidad son un amplio y variado conjunto de romanzas con aire muy diversos para que se luzca el solista que es **Ulrich Hübner**, un trompista de la escuela germánica de sonido aterciopelado y viril que emerge con protagonismo y al tiempo con una dicción tan precisa como elocuente y ello tanto con trompa natural sin pistones como con otra moderna con cilindros. El disco es atractivo porque permite dar un repaso por un panorama muy plural en el que abunda la exaltación de la naturaleza y el canto enamorado. Sin duda que en las melodías hay mucho de operístico, pero con propósito concertante. Muy bien nos lo hace ver el solista con su sonido baritonal intenso y exquisitamente modulado. ¡Que bella, por ejemplo la meditación de **Radoux**! Qué íntimos los nocturnos de **Kunc** o **Jeanjean**. Parece que la trompa que tiene de natural, postulados heroicos encuentra en este disco otros territorios para lucir sus posibilidades de instrumento de canto. La excelente disciplinada y dúctil Kölner Akademie acompaña al solista en un prodigio de matices, componiendo un disco que se escucha con singular placer aparte de que aporta un repertorio significativamente novedoso. A destacar la excelente toma sonora en multicanal que permite valorar al máximo las posibilidades del solista y de la orquesta.